

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูในสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว รวมทั้งสิ้นจำนวน 136 คน ประกอบด้วย

2.1.1	ข้าราชการครู	จำนวน 14 คน
2.1.2	ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน 24 คน
2.1.3	ครู กศน. ตำบล	จำนวน 70 คน
2.1.4	ครูศูนย์การเรียนชุมชน	จำนวน 20 คน
2.1.5	ครูผู้สอนคนพิการ	จำนวน 7 คน
2.1.6	ครูประจำกลุ่มระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	จำนวน 1 คน

2. กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane. อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 146) จำนวน 134 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก

รายละเอียดแสดงได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร ครู						กลุ่ม ตัวอย่าง
	ข้าราชการ	อาสาสมัคร การศึกษา นอก โรงเรียน	ครู กศน. ตำบล	สอน คน พิการ	ศรช.	ปวช.	
1. กศน.อำเภอเมืองสระแก้ว	4	3	9	0	0	0	16
2. กศน.อำเภอวัฒนานคร	3	3	10	2	1	0	19
3. กศน.อำเภออรัญประเทศ	3	4	14	1	1	0	22
4. กศน.อำเภอโคกสูง	1	3	4	0	0	0	8
5. กศน.อำเภอตาพระยา	0	2	7	0	2	0	11
6. กศน.อำเภอเขาฉกรรจ์	1	2	7	5	0	0	15
7. กศน.อำเภอวังน้ำเย็น	0	2	8	3	0	0	13
8. กศน.อำเภอคลองหาด	1	3	7	5	2	0	18
9. กศน.อำเภอวังสมบูรณ์	1	2	4	4	1	1	12
รวม	14	24	70	20	7	1	134

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว ตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักการรับผิชอบ หลักความโปร่งใส หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ และหลักการมุ่งเน้นฉันทามติ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
3	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
1	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open End Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสระแก้ว

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักการทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน 10 หลักธรรมาภิบาล
2. นำข้อมูลจากการศึกษา ค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของงานวิจัย
3. นำเสนอร่างเครื่องมือแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
4. นำเครื่องมือแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเชิงเนื้อหาซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่
 - 4.1 นางเบญจพร จันเจริญ วุฒิการศึกษา กศม. (การศึกษาผู้ใหญ่) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 - 4.2 นางสาวผกาวิดี สุขศิริสวัสดิกุล วุฒิการศึกษา กศม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

4.3 นายสถิตย์ ทองเหลา วุฒิการศึกษา คม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความสอดคล้อง IOC มีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญได้จำนวน 60 ข้อ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้งเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครู (Try Out) สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค ผลปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.984 ซึ่งสูงกว่าที่กำหนด

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 9 แห่ง ในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามหรือหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน ประกอบด้วย 1) ข้าราชการครู 2) ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน 3) ครู กศน.ตำบล 4) ครู สรช. 5) ครูผู้สอนคนพิการ 6) ครู ปวช. โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 134 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อคำถามของครูเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยใน

แต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ความเรียง

2.วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแบบสอบถามปลายเปิด (Open-End Form) โดยให้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตาม หลักธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้วโดยใช้การสรุปเป็นประเด็นเดียวกันในแต่ละหลัก ค่าเฉลี่ย และการแปลความหมายดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด.2535:100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง(Index of Item –Objective Congruence : IOC) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้(ศิริชัยพงษ์วิชัย. 2550 :142)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรต่อไปนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์.2542 : 261)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 103)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรต่อไปนี้ (บุญชมศรีสะอาด.2545: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนของข้อมูล

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ใช้สูตรต่อไปนี้ (บุญชมศรีสะอาด.

2545 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนที่ตอบแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) ใช้สูตร ดังนี้
(ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ (CV_d) ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ใช้สูตร ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 346)

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within}) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง
 F^* แทน ค่า F ที่เปิดตาราง
 MS_{within} แทน ค่า Mean Square Within Group ที่คำนวณไว้แล้ว
 ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม